

"Ne trjabvashe da se ostavjam na techenieto - pomisli si toj - izgledzha me e zavljaklo tvrde daleche...". No neshto syvsem nelogichno v prostora naokolo go bezpokoesh poveche, otkolkoto samoto izchezva na koraba. Edno dosta visoko vyzvishenie, sivo i syvsem golo, se izdigashe strymno nad brega. Mozheshe da se zakylne, che go njamashe, kogato se spuskashe pod vodata! Vprochem, pomisli si toj, tvrde goljam masiv za edno ostrovche, kakvoto e Saplun! Nadjavashe se, che "Tramuntana" verojatno e ot drugata strana na nosa, kym kojto pluvasho i che skoro vsichko shte se izjasni.

Izpluva na brega i smykna vodolaznija si kostjum, za da ne mu prechi, dokato zaobikalja hrebeta, postavi vniatelno gumenija kostjum, napreko vyrhu nego polozhi butilkite s kislorod, maskata i plavnicite i, ostanal samo po cherni banski gashteta, se otpravi otvyd hrebeta, kato skachashe ot kamyk na kamyk. Sled stotina metra se ozova ot drugata strana na nosa, s lice kym otkritoto more: beshe syvsem chisto, chak do horizonta - ni sleda ot kakvyto i da bilo korab! Kamynakyt svyrshvashe ot drugata strana na nosa i neochakvano se otkrivasho zakytan plazh, dylyg pojas ot siten raznocveten chakyl vyv forma na podkova, zaobikolen ot njakakvo selo s poluizgoreli kyshti. Sleze ot skalite v plitchinata i se zapyti kym sredata na plazha, za da prekosi taka po voda zaliva i da sykrati pytja. Onazi predishna vylna ot strah pak go zalja: ne, ne stava vypros za obiknoven, estestven strah, kojto izpitvat vsichki onezi, deto se reshat da izvyrshat njakakyv podvig ili ochi v ochi se sblyskat s opasnostta; znaeshe dobre, che tuk e v bezopasnost - beshe na suho i tvrdo, zdrav i chitav, a i kostjumyt mu beshe na sigurno mjasto, izvyn obsega na priliva. Vse pak, dokato poemashe rezlivija morski vyzduh, kojto mozheshe pochti da se pie,

kozhata mu nastryhna ot neprijatno chuvstvo: vyzduhyt sjakash ne beshe onzi syshtijat otpredi petnajset minuti na palubata na "Tramuntana" (makar che ne se useshtashe predstojashta burja, nito pyk imashe sledi ot dyzhd po zemjata), beshe mnogo potrypchiv, syshtevremenno po-lek i po-svezh, bukvalno izpylvashe celite drobove. I ne samo vyzduhyt: na Herceg mu se stori, che vjatyryt donasja ot sushata onzi veche otdavna zabraven miris na ljato, smola, sol i oborski tor - vkusa na jod i smokini, tolkova otdavna izcheznal ot adriaticheskija brjag.

Navlizashe vse po-dylboko vyv vodata, a kogato mu stigma do ramenete, zaplufa kroul kym plazha, presichajki po diagonal zaliva. Veche razlichavashe licata na kypeshtite se. Tova beshe njakakva grupa deca, stotina na broj, i tochno v momenta, kogato krakata mu pak doprjaha dynoto, decata, sled edno ostro izsvirvane, se vturnaha v moreto. Herceg premina prez pljaskashtija orljak v plitchinata i sedna na plazha. Zairgalite se deca ne go i zabeljazaha. Kak samo se radvaha na moreto! Tuk imashe vsjakakvi vyzrasti: ot osem do petnajset godini, i te vdigaha neopisuema vrjava, dokato se pryskaha i skachaha iz plitkoto. Vyzsjadaha se edin drug i se gmurkaha pod vodata, pljueha voda i tyrkaha ochite si, tyj kato gi shtipeshe solta. Ne bez uchudvane Herceg zabeljaza, che pochti vsichki ot tezi momcheta ne umejat da pluvat. Stojaha naj-veche na plitkoto, capaha s kraka po vodata, zabili ryce v dynoto, i taka se pridvizhvaha, prestruvajki se che pluvat. Decata javno bjaha doshli ot njakoe zatynteno planinsko selo, zashtoto s kakvo inache da se objasni tova, che banskite gashteta stigaha pochti do kolenete im, a na povecheto glavite bjaha ostrigani. I otkyde se vze izvednyzh tova selo s izgoreni kyshti i s polurazrushena cyrkovna kambanarija? Kak e vyzmoznno dosega da ne sa go otkrili turisti i hotelieri? Dokydeto stigashe pogledyt, nito edna palatka! Izvednyzh mu stana jasno kakvo porazhda chuvstvoto

na diskomfort pri sreshtata s tezi mesta: po celija brjag ne se vizhdashe nito edin avtomobil, nito onezi obichajni nadpisi, bez koito ne mozhem da si predstavim nito edno krajbrezhno selishte: "kvartiri, chambre, zimmerfrei, room, camera"; nito pedja asfalt, nito pyten znak, nishto, koeto mozhe da ni napomni za turisticheskata treska, v kojato zhiveem. Vse pak tova e ostrov, pomisli si toj, i to dosta otdalechen ostrov, do kojto ne dostigat feriboti! V mig otnovo si vyzvyrna uverenostta.

Edno momche sedeshe v sjankata na pitasora. Pisheshe neshto na kolenete si. Herceg reshi ot nego da razbere kyde se namira, zatova leko se priblizhi i sam sedna v sjankata. Ramenete na momcheto bjaha izgoreli ot slynceto. Beshe gi namazal sys zehtin. Gorkijat, sigurno ne beshe vnimaval pyrvija den na plazha! Ostriganata mu glava beshe nabrazdena ot njakolko dylboki belega, polucheni sigurno pri padane ili mozhe bi pri njakoe sbivane. Na hilavoto mu, dlygnesto tjalo se otkrojavaha napukanite mu kolena, syshto pokriti s belezi. Najnakraja dovyrshi izrechenieto si i vdigna pogled kym Herceg, kojto go nabljudavashe. Imashe sinjozeleni ochi, ot koito blikashe svetlina. Herceg se zapita ne go li e sreshtal veche njakyde; otkyde mozheshe da mu e poznat tozi chist, otkrit pogled, pylen s doverie i njakakva prikrita, tiha detska tyga; kyde li veche beshe vidjal tova izpito lice, tesni ramene, belezi i klaviatura ot rebra, koito se ochertavat pod izpynatata kozha? Ne mozheshe da se seti otkyde mu e poznato momcheto i na kogo mu napomnja, no dobre znaeshe, che ne trjabva da go iznenadva s vyprosa, kojto gotveshe: kak se kazvat seloto i ostrovyt, zashtoto vse oshte njakak si vjarvashe, che stava duma za ostrov, a ne za kontinenta. Momcheto mozheshe da si pomisli, che mu se podigrava ili dori, che e poludjal; kak da mu objasni, che toku-shto e izpluval ot moreto i che ne e v systojanie da se opravi, vyzrasten, zrijal myzh? Vyv vseki sluchaj, trjabvashe po

njakakyv nachin da podgotvi terena, za da uznae po zaobikolen pyt kyde e popadnal. Nadjavashe se, che glupavoto polozhenie, v koeto se okaza, skoro shte se opravi i che oshte vecherta celijat sluchaj shte byde predmet na burni shegi i prerazkazi na "Tramuntana" ili na terasata na lastovskata "Riviera"! Verojatno stava duma za leka amnezija poradi neizpravnost v trybata za kislorod ot akvalanga ili mozhe bi ot samoto kachestvo na vyzduha, a mozhe da e poluchil i lek pristyp na kesonnata bolest, dokato si pochivashe na onazi skala pod vodata?

Sega, kogato beshe taka blizo do momcheto, Herceg zabeljaza, che tetradkata, na kojato pishе malkijat, e vsyshtnost belezhnik, po-tochno edin ot onezi malofORMATNI "Lipa-blok", koito veche otdavna ne se proizvezhdat i koito mogat da se otkrijat samo po raftovete na selskite magazini iz naj-zatyntenite kraishita, sred tetradkite na kvadratcheta i blokchetata za risuvane, zatova stana oshte po-siguren, che tezi deca sa ot dylbokata provincija.

- Kakvo pishesh? - popita.

- Dnevnik... - otgovori toj stesnitelno i navede ochi kym krakata si, sjakash beshe hvanat v neshto nepozvoleno.

Na Herceg otново mu se stori (tozi pyt mnogo po-opredeleno, otkolkoto predi), che poznavа tozi glas, tipichen momcheshki tenor predi mutiraneto, no cjalata situacija prilichashe na malyk koshmar; chuvstvashe, che e syvsem blizo do razgadavaneto na onazi tajna blizost, tochno kakto se nadjavame, che bavno i po logicheski pyt, vse pak shte nakarame ustnite da izrekat zabravenata duma, kojato e na vyrha na ezika ni.

- Daj da vidja!

Vze belezhnika ot momcheshkite ryce i zapochna da chete edrija, chetliv pocherk: "... Dnes namerih goljama mida, no Sliny mi ja vze. Na zakuska imashe hljab i marmalad. Ne

trjabva da se peka na slynce, zashtoto gyrbyt mi e izgorjal. Nikoj ne razgovarja sys mene, shtoto sym nakazan... "

Herceg obyрна na prednata stranica i pochuvstva, che gubi syznanie.

Propadashe v njakakva praznota bez dyno, syvsem olekнал, s bolka v krakata, syshto kakto v detskite synishta (kazvat, che v tezi momenti decata rastat!), a uzhasen, lepkav strah izvednyzh paralizira vsichkite mu muskuli i obgyrna s potnite si pipala cjaloto mu tjalo. Zashtoto naj-otgore na тази glava ot dnevnika syvsem chetlivo beshe napisano:

7. VIII. 1947 g.

- Otkyde go imash? - izvika toj na momcheto, kato stisna kljoshtavata mu ryka. Kakto prystite, taka i glasyt mu trepereha.

- Ne sym go otkradnal! - zapishtja momcheto, kato se opitvashe da spasi imushtestvoto si. - Moj e! Kupih go ot lavkata...

Herceg priprjano zaprelistva stranicite, a sled tova obyрна koricata i na neja prochete imeto na sobstvenika:

"Herceg N. Niko, uchenik ot IV "v" klas"